ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทของอิหม่ามในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี

ผู้เขียน นายเจ๊ะมูหามัดสัน เจ๊ะอูมา

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของอิหม่ามในการพัฒนาท้องถิ่นค้านการ เมืองการปกครอง ค้านเศรษฐกิจ และค้านสังคม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยแวคล้อมกับระคับบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของอิหม่ามทั้ง 3 ค้าน และเพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นของอิหม่าม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยอิหม่ามในจังหวัดปัตตานี จำนวน 240 คน โดยใช้ วิธีการสุ่มแบบเชิงชั้นตามอัตราส่วนและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบ สัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Chi - Square ผลการวิจัยปรากฏว่า

- 1. อิหม่ามในจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่มีอายุ 41-60 ปี มีการศึกษาภาคสามัญระดับประถม ศึกษา มีการศึกษาภาคศาสนาระดับอิสถามตอนปลาย (ซานาวีย์) ดำรงตำแหน่งอิหม่ามแล้วไม่เกิน 10 ปีและไม่ได้คำรงตำแหน่งอื่นใดอีกในชุมชนนอกจากการดำรงตำแหน่งอิหม่าม ลักษณะชุมชนที่ อิหม่ามดำรงตำแหน่งอยู่ส่วนใหญ่เป็นแบบชนบทและมีสภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมเป็น แบบนับถือศาสนาอิสถามเพียงศาสนาเดียว
- 2. อิหม่ามในจังหวัดปัตตานีมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการเมืองการปกครอง ด้าน เศรษฐกิจ และค้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
- 3. ปัจจัยส่วนบุคคลของอิหม่ามค้านความรู้ภาคสามัญ และระยะเวลาในการคำรงตำแหน่งมี ความสัมพันธ์กับระคับบทบาทค้านการเมืองการปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ 0.05 ปัจจัยส่วนบุคคลของอิหม่ามค้านความรู้ภาคสามัญมีความสัมพันธ์กับระคับบทบาทค้านเศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ 0.05 และปัจจัยส่วนบุคคลค้านอายุมีความสัมพันธ์กับระคับบทบาทค้านสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ 0.05
- 4. ปัจจัยแวดล้อมของอิหม่ามด้านลักษณะของสภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม มีความ สัมพันธ์กับระดับบทบาทด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นของอิหม่ามเกิดจากตัวอิหม่าม ประชาชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ การขาดทักษะความรู้ในการพัฒนาท้องถิ่นของอิหม่าม การขาดงบ ประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน การขาดความร่วมมือจากประชาชน ทัศนคติเชิงลบของประชาชน ต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความจริงใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาดัง กล่าวทำได้โดยควรให้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะในการพัฒนาท้องถิ่นแก่อิหม่าม การ สนับสนุนงบประมาณอย่างเต็มที่ การสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในรูปกิจกรรมที่สามารถทำให้ ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเพิ่มความจริงใจการ พัฒนาท้องถิ่นในชุมชนมุสลิมจังหวัดปัตตานี ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ จึงจะสามารถคลี่คลายไปในทางที่ดีได้

Thesis Title Roles of Imams on Local Development: A Case

Study of Changwat Pattani

Author Mr.Chemuhamatsan Cheuma

Major Program Public Administration

Academic Year 2002

Abstract

The objective of this study is to study the roles of Imams on local development in 3 aspects; politics, economics and social, to study the relationship between their individual and surroundings factors and the level of their roles on local development and to study the problems, obstacles and the solutions to local development.

The sample under study consisted of 240 Imams in Pattani selected by proportional stratified sampling and simple random sampling. The instrument used in this research was the interview schedules. The obtained data was analysed by percentage, mean, standard deviation and Chi-square. The study were found that:

- 1. Most of Imams in Pattani are about 41 60 years of ages, finish primary school, and sanawee level, have been Imams for 10 years and they are not involved in any other positions except being Imam. The Characteristics of most Imam's communities are rural type and the social cultural environmental is only Islamic type.
- 2. The Imam's roles in Pattani on local development in 3 espects : politics, economics and social was at the moderated level.
- 3. The individual factors of Imam, both in the aspects of acadamic knowledge and duration of their position were relevent to the level of political roles at the level of significant of 0.05. Individual factor of Iman in academic knowledge aspect were relevent to the level of economic roles at the level of significant of 0.05. And individual in the ages aspect was relevent to the social roles at level of significant 0.05.
- 4. The surrounding factor in aspect of the social cultural environment was relavent to political, economical and social roles at the level of significant of 0.05.

5. The problems and obstacle on local development, it was found that most of the Imams had problems which occured form 3 sources; Imams themselves, the public and the involved officer such as lack of local development skill, supported loans, public coorperation, positive attitude toward new changer and sincerity of related offices. All the problems were solved by organizing trainings to enhance knowledge and skill, fully lones support, estabilishing understanding among public and the related offices have to give sincere supports on muslim local development.